

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Co/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 6021200204
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6021200204.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EuroSpotrebiteľa, o. z., so sídlom v Kysuckom Novom Meste, Sládkovičova č. 1222/73, IČO: 51 428 148, registračné číslo: VVS/1-900/90-53198, proti žalovaným 1/ Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Limbová č. 2, 2/ Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Limbová č. 2, 3/ LIMITED LIABILITY COMPANY „HUMAN VACCINE“, registračné číslo 1207700324633, 8, Presnenskaya emb. bld. 1, floor 7, premises I, part of room 3, work place 7.31, 123112 Moskva, Ruská federácia, o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 13C/1/2021, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. júna 2021 č. k. 13C/1/2021-161, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. júna 2021 č. k. 13C/1/2021-161 p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

1. V danom prípade je predmetom posudzovania návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v rámci konania Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach vo veci sp. zn. 13C/1/2021. V tomto konaní sa žalobca petítom domáha určenia, že «žalovaná Zmluva žalovaných o dodávke vektorovej COVID-19 vakcíny „Sputnik V“ (Gam-COVID-vac) je protiprávna a (absolútne) neplatná; v neprospech spotrebiteľov i štátu».

1.1. Ostatný návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v prebiehajúcom súdnom konaní znel takto: „Súd nariaďuje žalovaným do času meritórneho rozhodnutia zdržať sa akokoľvek nakladať a používať ruskú vakcínu Sputnik V (Gam-COVID-vac) alebo vakcínu dodanú v Zmluva o dodávke vektorovej COVID-19 vakcíny „Sputnik V“ na civilnom obyvateľstve (spotrebiteľoch) v Slovenskej republike. Súd nariaďuje žalovaným do času meritórneho rozhodnutia zdržať sa akokoľvek vykonávania Zmluvy medzi žalovanými Supply Agreement (Zmluvy o dodávke vektorovej COVID-19 vakcíny „Sputnik V“).“

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 2. júna 2021 č. k. 13 C 1/2021-161 odmietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia. Krajský súd dospel k záveru, že pre vady v označení žalovaného 3/ a nejasnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť žalobcom navrhovaného petitu neodkladného opatrenia je potrebné návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia odmietnuť [§ 327 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)].

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia. Poukázal na skutočnosť, že identifikácia žalovaného 3/ je v súlade s verejne publikovaným údajom z 964/2021 Centrálného registra zmlúv (gov.sk). Rovnako tak namietal tvrdenie krajského súdu, že petit neodkladného opatrenia je nejasný, neurčitý a nezrozumiteľný. V rámci doplnenia odvolania vzniesol aj námietku miestnej príslušnosti. Navrhol napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Vzhľadom k tomu, že predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol prvoinštančným súdom odmietnutý, v súlade s ust. § 331 ods. 1 CSP, predmetné uznesenie o odmietnutí návrhu, ani podané odvolanie dôvodne neboli protistrane doručované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej odvolacej lehote, preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

6.1. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo teda posúdiť, či súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, a teda či boli splnené zákonné podmienky ust. § 327 CSP pre odmietnutie daného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pre jeho chýbajúce náležitosti resp. pre jeho nezrozumiteľnosť či neurčitosť.

6.2. Náležitosti návrhu neodkladného opatrenia zákon upravuje v § 326 ods. 1 CSP, podľa ktorého v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

6.3. Posudzovaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný súčasne so žalobou vo veci samej (bod 1), na ktorý teda bezprostredne nadväzuje a je s ním spojené konanie vo veci samej, nie je neodkladným opatrením vo veci samej, na ktoré by sa vzťahoval § 129 ods. 1 CSP. V danom prípade preto platí citované ust. § 327 CSP, podľa ktorého pri neúplnosti, nezrozumiteľnosti či neurčitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa ustanovenia o odstraňovaní väd podania nepoužijú a súd takéto podanie bez ďalšieho odmietne.

7. Odvolací súd v zhode s tvrdením odvolateľa najskôr uvádza, že pokiaľ krajský súd v súvislosti s označením žalovaného 3/ uviedol, že jeho označenie nie je v súlade s výpisom „?...“ (bod 12 odôvodnenia krajského súdu), iba z tohto záveru krajského súdu nie je možné bez ďalšieho právne ustáliť, či žalobca správne označil osobu žalovaného 3/. Žalobca v podanom odvolaní tvrdil, že pri označení žalovaného 3/ vychádzal z jeho označenia v zmluve č. 964/2021.

8. Napriek tomu, že právna výhrada voči označeniu žalovaného 3/ nie je zo strany krajského súdu náležite ozrejmená, treba súhlasiť s ďalším dôvodom, na základe ktorého dospel krajský súd k odmietnutiu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktorý sám osebe a pre tento čas napĺňa znaky nejasnosti, nezrozumiteľnosti a neurčitosti žalobcom navrhované petitu neodkladného opatrenia (bod 1.1.), a to o to viac, že žalobca neopísal skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, pretože nestačí len tvrdiť, že nezákonnou zmluvou, resp.

aplikovaním vakcíny „Sputnik V“ hrozí nielen poškodenie zdravia a životov spotrebiteľov, ale aj majetková neodvratná škoda Slovenskej republiky cez 19 000 000 dolárov (bod 15 odôvodnenia krajského súdu). K uvedenému odvolací súd dodáva, že z navrhovaného neodkladného opatrenia musí byť okrem náležitého označenia adresáta správne označený vykonateľný petit a musí byť dostatočne zrejmé, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery (§ 325 ods. 1 CSP).

8.1. Osobitnou náležitosťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 326 ods. 1 CSP) je aj požiadavka, aby bolo z návrhu zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Návrh musí byť dostatočne určitý na to, aby bolo jednoznačne a presne vymedzené, aká konkrétna povinnosť sa protistrane ukladá alebo čoho konkrétne sa má zdržať. Konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je ovládané dispozičným princípom, preto súd nesmie konať nad návrh (ultra petitum). Zásah do právnej sféry povinnej osoby musí byť nielen reálny, t. j. povinná osoba skutočne disponuje oprávneniami, ktoré sa navrhujú obmedziť, ale aj legitímny a v súlade s princípom proporcionality, pretože neodkladné opatrenie nemôže nikoho obmedzovať nad rozsah, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného účelu. Je pritom nutné dbať na to, aby ujma osoby, proti ktorej neodkladné opatrenie smeruje, nebola zjavne neprimeraná výhode, ktorú žalobca získa. Je preto potrebné vyhýbať sa všeobecnej formulácii neodkladného opatrenia a požadovať konkretizované vymedzenie povinností alebo obmedzení. Všeobecná formulácia by potom mohla viesť okrem neprimeraného obmedzovania povinnej osoby aj k nevykonateľnosti súdneho rozhodnutia.

8.2. V posudzovanej veci žalobkyňa navrhla uloženie povinnosti žalovaným zdržať sa akéhokoľvek nakladania a používania ruskej očkovacej vakcíny na civilnom obyvateľstve a akéhokoľvek vykonávania Zmluvy medzi žalovanými. Okrem gramatických a jazykových diskrepancií (ktoré nie je súd oprávnený napraviť, pozn.) požiadavku určitosti nespĺňa ani navrhovaná všeobecná formulácia „akokoľvek nakladať“ či „akokoľvek vykonávať“. Súd nemôže nahrádzať aktivitu jednej strany (žalobcu) a návrh výroku súdneho rozhodnutia za žalobcu.

8.3. Návrh žalobcu je teda potrebné označiť za nejasný, neúplný a nelogický do tej miery, že hoci je z neho zrejmý základ zabrániť očkovaniu ruskou vakcínou a nevykonávať Zmluvu, nie je vôbec zrejmé, aké sú rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a ani skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má ochrana neodkladným opatrením poskytnúť. Aj podľa názoru odvolacieho súdu «nestačí len tvrdiť, že nezákonnou zmluvou, resp. aplikovaním vakcíny „Sputnik V“ hrozí nielen poškodenie zdravia a životov spotrebiteľov, ale aj majetková neodvratná škoda Slovenskej republiky cez 19 000 000 dolárov» (bod 15 odôvodnenia krajského súdu). Keďže v zmysle ust. § 327 CSP (veta za bodkočiarkou) sa vady podania pri neodkladnom opatrení neodstraňujú, krajský súd správne odmietol návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne. K námietkam týkajúcim sa skutkových okolností veci samej, odvolací súd nezaujal vecné stanovisko v záujme neprejudikovania rozhodnutia vo veci samej.

10. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal miestnu príslušnosť, táto otázka nebola predmetom tohto odvolacieho prieskumu.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne - dovolacie dôvody, a čoho sa dovolateľ domáha - dovolací návrh (§ 428 CSP).